

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619011299
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatká
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5619011299.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudcov JUDr. Eriky Bebčákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. februára 2021, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/73/2019 zo dňa 26.8.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/73/2019 zo dňa 26.8.2020 z r u š u j e .

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný J. R. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2Pv 255/18/5505-24 zo dňa 8.8.2019, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

s cieľom získať neoprávnený majetkový prospech, ako zástupca spol. R. Marketing, s.r.o., IČO: 46 241 396, Školská 1132/5, 031 01 Liptovský Mikuláš, dňa 13.12.2017 elektronickou formou objednal tovar u obchodného partnera spol. Matějovský a.s., V. Komárka 606, Semily, ČR, IČO: 04561856, v celkovej hodnote 4.117,67 Eur, pričom pracovníčkou dodávateľa B. B., bytom Q. XXX, okres J. V. V., bol upozornený, že spoločnosť R. Marketing s.r.o. ešte neuhradila ako odberateľ faktúry za skôr objednaný tovar, a preto objednávka nebude kladne vybavená, v piatok 15.12. 2017 v poobedňajších hodinách telefonicky informoval menovanú, že uhradil väčšinu splatných faktúr, čo však nebola pravda a s tvrdením, že potrebuje ďalší tovar k vianočným predajom, súrnil dodanie objednaného tovaru s tým, aby mu bol vydaný v priebehu nasledujúceho dňa, čo sa zo strany dodávateľa aj stalo, tovar bol vydaný s dôverou, že obžalovaný hovorí pravdu, pretože reálnosť úhrady zo strany spoločnosti R. Marketing, s.r.o. nebolo možné pre krátkosť času overiť a aj pri preberaní tovaru zavádzal tvrdením, že väčšina záväzkov spol. R. Marketing s.r.o. je už uhradená a zvyšnú časť záväzkov vyrovná do konca roka 2017, čo sa však nestalo, už v čase objednávky tovaru bol uzrozmeneý so zlou finančnou situáciou spol. R. Marketing s.r.o., ktorú pred spoločnosťou Matějovský a.s., V. Komárka 606, Semily, ČR, IČO: 04561856 účelovo zamlčal, následne vystavenú faktúru č. 17500624 splatnú 29.12.2017 neuhradil, čím tejto spoločnosti spôsobil škodu vo výške 4.117,67 Eur, lebo skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodenú spoločnosť Matějovský a.s., V. Komárka 606, Semily, ČR, IČO: 04561856, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní dňa 26.8.2020 priamo do zápisnice podal odvolanie prokurátor, a to v neprospech obžalovaného. Prokurátor zahlásené odvolanie zdôvodnil písomným podaním zo dňa 26.10.2020, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 26.10.2020 a to nasledovne:

Argumentácia súdu o tom, že skutok nie je trestným činom, je zavádzajúca, má skôr všeobecný charakter a hlavne nereflektuje náležite na výsledky dokazovania, ktoré svedčia o vine obžalovaného. Uplatnenie princípu ultima ratio nie je v danom prípade akceptovateľné, pretože dôkazmi bolo preukázané jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností, že obžalovaný konal zisťne, vedome klamal svojho dodávateľa pri objednaní nového tovaru a bezpochyby klamal v tvrdení, že podstatnú časť splatných faktúr už uhradil a zvyšok uhradí do konca roka. Práve toto jeho klamlivé tvrdenie ovplyvnilo dodávateľa natoľko, že novoobjednaný tovar obžalovanému bol pracovníčkou dodávateľa vydaný, dôverujúc slovám obžalovaného. Ten by inak dodanie tovaru nedosiahol, a keďže si tohto faktu bol vedomý, klamal v tom, čo mohlo dodávateľa ovplyvniť - v otázke úhrady skorších faktúr a splatenia zvyšku do konca roka. Súdu tento zjavný fakt v uvádzaní poškodenej strany do omylu bez logického vysvetlenia nestačil. Pritom závery znalca jednoznačne potvrdili, že spoločnosť R. Marketing s.r.o. v žiadnom prípade nemala na úhradu dovtedy splatných záväzkov. Súd nevyhodnotil prípad komplexne, vytrháva jednotlivé dôkazy, ktoré obhajoba prezentuje z komplexnej dôkaznej matérie a vykladá ich následne v prospech obžalovaného. Nepriamo tak zľahčuje konanie obžalovaného. Pritom konanie obžalovaného nie je v žiadnom prípade ospravedliteľné a akceptovaním názoru súdu by dochádzalo k dekriminalizácii skutkov, ktoré zákonodarca skutkovou podstatou vymedzenou v ustanovení § 221 ods. 1, 2 Tr. zák. výslovne upravil ako trestný čin - prečin.

Ak súd ospravedlňuje konanie obžalovaného tým, že poukazuje na vklady obžalovaného ako súkromnej osoby do spoločnosti a že tieto vklady ovplyvňujú úvahy o solventnosti spoločnosti ako takej, je potreba poukázať na tvrdenie znalca, že spoločnosť nemohla v roku 2017 plniť svoje záväzky z výkonu podnikateľskej činnosti, nakoľko z podnikateľskej činnosti dosiahla príjmy, ktoré by pokryli iba cca 1/5 hodnoty záväzkov spoločnosti. Nemožno prehladnúť, že obchodným partnerom poškodenej strany bola právnická osoba a nie obžalovaný ako fyzická osoba. Jedná sa o dve odlišné subjektívne práva. Preto úvahy súdu o potrebe skúmať finančnú situáciu obžalovaného ako fyzickej osoby, sú pre prípad nanajvyš irelevantné. Obžalovaný ako fyzická osoba nebol v zmluvnom vzťahu s poškodenou spoločnosťou, a preto aj akékoľvek zistenia o jeho solventnosti by nemohli pozitívne ovplyvniť úvahy súdu v jeho prospech. Ako fyzická osoba predsa mohla, ale ani nemusela podporovať hospodárku činnosť právnickej osoby - R. Marketing s.r.o. Ak by sme pripustili úvahy súdu v tomto smere za opodstatnené, potom je možné skúmať aj solventnosť iných fyzických osôb, ktoré by teoreticky mohli podporiť činnosť tejto spoločnosti (priatelia obžalovaného, rodinní príslušníci a pod.), avšak ich podpora tejto spoločnosti, či reálnosť ochoty prispieť finančne na fungovanie spoločnosti, budú stále závislé na ich vôli pomôcť a táto vôľa nie je ničím zo strany právnickej osoby R. Marketing s.r.o. vynútitelná (pre absenciu akéhokoľvek zmluvného vzťahu). Preto argumentácia súdu je neprijateľná.

Ak súd v rozsudku poukazuje na skoršiu akceptovateľnosť omeškania so splatnosťou faktúr zo strany poškodenej spoločnosti, tento argument nie je pre skutok významným. Poškodená strana, vypočítaní svedkovia totiž jasne vysvetlili vzniknutú situáciu. Obžalovaný dosiahol posledné a najvyššie plnenie zo strany poškodenej spoločnosti iba na základe klamstva, prezentovania nepravdivých skutočností, ktoré si poškodená strana - jej pracovník nemohol narychlo overiť (čo bolo zo strany obžalovaného zjavne dopredu premyslené a využité na dosiahnutie dodania tovaru). Takéto praktiky v rámci vzájomnej spolupráce neboli dovtedy zistené, a preto nemožno skoršie omeškania s plnením využiť na zhojenie podvodného konania, ktoré sa obžalovanému kladie za vinu.

Čiastočné plnenie vzniknuté zo skorších dodávok tovaru (súd poukázal na str. 15 rozsudku v treťom odseku) realizoval obžalovaný evidentne účelovo, pod tlakom okolností, v snahe dosiahnuť ďalšie dodanie tovaru. Veď poškodená spoločnosť práve uhradením skoršieho dlhu, jeho podstatnej časti, podmieňovala ďalšiu spoluprácu, ďalšie dodávky tovaru. Správanie sa obžalovaného v tomto smere je preto logické a z jeho následných krokov, faktu, že objednal napokon najväčší rozsah dovtedy objednaného tovaru a za tento následne nezaplatil, svedčí tomu, že už v čase objednania tovaru kalkuloval s tým, že spoluprácu s poškodenou stranou týmto spôsobom ukončí, bez vôle a reálnej pripravenosti vyrovnáť skoršie dlhy a zaplatiť za novú dodávku tovaru a zneužívajúc na tento svoj premyslený postup dôveru poškodenej strany. Táto konala pod vplyvom jeho klamlivých príslubov. Tvrdenie súdu o tom, že takéto čiastočné plnenie skôr splatných faktúr v prospech poškodenej strany nenasvedčuje podvodnému úmyslu obžalovaného, by v prípade hodnotenia dôkazov zo strany súdu v ich komplexe, teda jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach, nemohlo odznieť. Naopak, súd by ustálil

záver o tom, že konanie obžalovaného vykazuje všetky znaky podvodného správania sa. Argument súdu o vrátení časti tovaru zo strany obžalovaného poškodenému začiatkom roka 2018 môže mať vplyv iba na výšku súdom akceptovateľného nároku poškodenej strany na náhradu škody, nie však na kvalifikačný znak „škoda“. Tovar zo strany obžalovaného bol totiž podvodne získaný, obžalovaný zaň v lehote splatnosti nezaplatil, a teda neskoršia snaha obžalovaného zbaviť sa časti takto získaného tovaru, ktorý bol z jeho strany neskôr vyhodnotený ako nepotrebný (ale podvodne objednaný), nemôže ospravedlniť jeho skoršie trestnoprávne konanie.

Súd zjavne a nekriticky uveril tvrdeniu obžalovaného, že svoju spoločnosť považoval za poškodenú tým, že dodávateľ - poškodená strana mu mala oneskorene dodať ním objednaný tovar. V tejto súvislosti dáva do pozornosti časové súvislosti objednávania tovaru obžalovaným a fakt, že tento tovar mu bol na základe jeho intervencie vydaný poškodenou spoločnosťou prednostne a osobne, podľa jeho vlastných predstáv, obžalovaný si bol predsa plne vedomý (ako nie začínajúci podnikateľ) svojich možností a schopností tovar následne dodať svojim zákazníkom v rámci predvianočných predajov, a preto tvrdenie obžalovaného o údajnom poškodení je nelogické, až absurdné. O to viac je nelogické následné osvojenie si jeho argumentácie zo strany súdu. Súd týmto popiera skutkové zistenia, ktoré svedčia podvodnému konaniu obžalovaného.

V kontexte s argumentáciou súdu treba zdôrazniť fakt, že poškodená strana konala v rámci obchodného vzťahu s obžalovaným (spoločnosťou, ktorú zastupoval) nanajvýš opatrne a korektné. Obchodný vzťah bol zo strany poškodenej spoločnosti výrazne poznačený dôverou k obžalovanému, ako k svojmu zákazníkovi. Ten však túto dôveru maximálne využil, doslova túto zneužil, a tak dosiahol plnenie vo svoj prospech. Správanie sa obžalovaného po dodaní tovaru v decembri 2017, keď nezdvíhal telefonáty od poškodenej spoločnosti, zrazu začal reagovať, že sú podvodníci, že s nimi už nebude obchodovať... (odkazuje na vyjadrenie svedka R.) svedčia tomu, že obchodný prípad vymedzený v podanej obžalobe bol zo strany obžalovaného dopredu riešený ako posledná objednávka, že v spolupráci s poškodenou stranou už nebude pokračovať a jeho sľuby o úhrade skoršieho dlhu a ceny poslednej objednávky tovaru sú len leseň, cieľom ktorej bolo obohatiť sa na úkor poškodenej strany. Inak by totiž nemal problém vopred, teda najneskôr pri poslednej objednávke informovať poškodenú stranu o svojich výhradách v spolupráci s ňou, že spoluprácu chce ukončiť a že s úhradou jeho dlhu budú problémy. Toto všetko zamíchal a pridal k tomu už spomenuté zjavné klamstvo o tom, že podstatnú časť dlhu už uhradil.

Podvodné správanie sa obžalovaného dokresľuje správa o povesti vypracovaná starostom obce, v ktorej obžalovaný býva. Opätovné zľahčovanie výpovednej hodnoty tejto správy zo strany súdu je nepochopiteľné. V správe sa v podstate poukazuje na obdobné a spoločensky neakceptovateľné správanie sa obžalovaného vo vzťahu k iným subjektom. Do pozornosti dáva fakt, že obžalovaný v priebehu prípravného konania nerozporoval zabezpečenú správu, ani cestou svojho obhajcu v štádiu po podaní obžaloby, a pritom mu v tom nič objektívne nebránilo. Výhrady k tejto správe predniesol až v závere pojednávania a súd ich nekriticky akceptoval v plnom rozsahu, správu obce doslova zahodil do koša ako dôkaz bez významnej výpovednej hodnoty. Trvá na tom, že obžalovaný mal dostatok času na predloženie či navrhnutie dôkazov, ktoré by správu starostu obce negovali, vyvrátili jeho tvrdenia, neurobil tak, a preto neakceptovanie tohto dôkazu zo strany súdu možno hodnotiť negatívne. Správa obce totiž jednoznačne a výrazne podčiarkuje sklony obžalovaného správať sa amorálne (nedodržiujúc uzatvorené dohody). Navyše do spisu doložené exekučné tituly podporne podčiarkujú podvodný úmysel obžalovaného a súd prihliadal pri nich iba na dátum ich vydania, čo pre prípad nie je relevantným ukazovateľom, na rozdiel od vymáhanej istiny a dátumu, od ktorého sa ráta úrok z omeškania tej ktorej pohľadávky, ktorý dátum svedčí jej splatnosti. Závery znalca sú popri tomto dôkaze ešte významnejšie. Použitie úvahy súdu zakladajú nebezpečný precedens, ktorý (nielen) v majetkovej sfére môže viesť k neodôvodnenému ospravedlňovaniu protiprávneho konania jedinca na úkor iného subjektu práva (poškodenej), ktorému konaním tohto jednotlivca bola preukázateľne spôsobená škoda. V danom prípade navyše nemožno prehliadať ani medzinárodný rozmer prípadu, keď konaním slovenského občana bol poškodený subjekt iného členského štátu Európskej únie. Zjavná neobjektívnosť zo strany rozhodcovského súdu tak môže zakladať dôsledky v podobe konštatovania arbitrárnosti tohto rozsudku oprávnenou justičnou autoritou, čím bezpochyby utrpí aj renomé slovenskej justície.

K tvrdeniu súdu o istej účelovosti uplatňovania pohľadávky poškodenou stranou v trestnom konaní, bez toho, aby túto pohľadávku uplatňoval v civilnom konaní, je diskriminačné, pretože poškodenému v oznámení protiprávneho konania orgánom činným v trestnom konaní nič nebránilo, právny poriadok Slovenskej republiky to nevylučuje, naopak štát sám má snahu eliminovať protiprávne správanie sa jednotlivcov a trestná politika štátu tomu aj zodpovedá (odkazuje na úpravu Trestného poriadku, jeho zásad vymedzených v § 2, hlavne odsek 5 a 6). Napokon v samotnom trestnom konaní sú vyhodnocované aj otázky princípu ultima ratio, avšak naplnenie všetkých zákonných znakov príslušnej

skutkovej podstaty trestného činu konaním jedinca už ustálená súdna prax spája vždy s konštatovaním trestnoprávnej zodpovednosti, bez aplikácie spomenutého princípu.

Z jeho pohľadu boli vo veci splnené všetky predpoklady pre uznanie viny. Rozsudok súdu prvého stupňa preto považuje za nedôvodný, súd nedostatočne vyhodnotil zabezpečené dôkazy, postupujúc v rozpore s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a prehliada trestnoprávny rozper prípadu. Z vyššie uvedených dôvodov navrhuje napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

Poškodená spoločnosť Matějovský, a.s. sa prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne k odvolaniu prokurátora vyjadrila v rámci písomného podania zo dňa 9.11.2020, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 11.11.2020. Poškodený sa v celom rozsahu stotožňuje s odvolaním a argumentáciou prokurátora. Osobitne poukazuje na nasledovné:

Obžalovaný ku dňu 13.12.2017 dlhoval poškodenej spoločnosti z dôvodu neuhradených faktúr za dodávku tovaru sumu spolu 28.659,46 Eur. Je zarážajúce, že súd sa uvedenou okolnosťou vôbec nezaoberal, ale naopak vyzdvihol správanie obžalovaného v tom, že zaplatil poškodenej spoločnosti dve faktúry spolu vo výške 1.618,15 Eur, pričom uvedená úhrada bola podmienkou prevzatia ďalšieho tovaru. Je skutočne úhrada 1.618,15 Eur, pri zostatku dlhu 28.659,46 Eur, novej objednávky vo výške 4.117,67 Eur a solventnosti spoločnosti obžalovaného ku dňu 15.12.2020 (6.409,78 Eur) jedným z presvedčivých dôkazov o dobrých úmysloch obžalovaného? Alebo naopak takéto správanie obžalovaného nasvedčuje jeho podvodnému úmyslu?

Správanie obžalovaného, ktoré poškodený vníma ako podvodné, dokresľuje aj fakt, že on sám sa v priebehu pojednávania vo veci vyjadril, že má dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie dlhu v plnej výške. Po doručení predmetného rozsudku požiadala splnomocnenkyňa poškodeného obhajcu obžalovaného o vyjadrenie, akým spôsobom chce obžalovaný svoj dlh zaplatiť. Dňa 22.10.2020 sa obžalovaný cestou obhajcu zaviazal zaplatiť poškodenému predmetný dlh nasledovným spôsobom: časť dlhu vo výške 4.117,67 Eur uhradí do 29.10.2020 a zostatok dlhu do 15.11.2020.

Obžalovaný svoj sľub nesplnil s odôvodnením, že pracovníčka jeho spoločnosti je z dôvodu pandémie COVID 19 v karanténe. Aj keď sú toho názoru, že karanténa jednej pracovníčky spoločnosti, pri spôsobe podnikania obžalovaného cestou internetového obchodu (e-shop), nemôže mať za následok „zamrznutie objednávok“, poškodený obžalovanému predĺžil lehotu na úhradu dlhu nasledovne: časť dlhu vo výške 4.117,67 Eur mala byť uhradená do 6.11.2020 a zostatok dlhu do 30.11.2020. Obžalovaný s uvedeným spôsobom splatenia dlhu výslovne súhlasil. Skutočnosť je taká, že obžalovaný ku dňu vypracovania tohto vyjadrenia nezaplatil poškodenému ani euro a na telefonáty a na SMS správy splnomocnenkyne poškodeného nereaguje.

Z uvedeného je zrejmé, že spôsob správania obžalovaného voči poškodenému po súdnom pojednávaní dňa 5.8.2020 je identický so spôsobom jeho správania voči poškodenému v inkriminovaných dňoch v decembri 2017: mám peniaze, samozrejme zaplatím dlh, koniec komunikácie. Takže opakovane ide o „dobrý úmysel“ obžalovaného?

Obžalovaný sa k odvolaniu prokurátora písomne nevyjadril.

Krajský súd na podklade prokurátorom podaného odvolania, po zistení, že v predmetnej veci niet zákonného dôvodu na postup podľa § 316 Tr. por., preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Prihliadal pritom i na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, avšak sú takej povahy, že by mohli byť dôvodom na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Následne zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom a je dôvodné a to z dôvodov, ktoré uvádzal odvolateľ (prokurátor).

Plniac si prieskumnú povinnosť na základe prokurátorom podaného odvolania proti napadnutému rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 26.8.2020 krajský súd primárne zistil, že okresný súd v rámci konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, dôsledne rešpektoval procesné ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci a právo obhajoby a vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Následne však okresný súd pochybil vo fáze hodnotenia vykonaných dôkazov nedôsledným postupom pri ich hodnotení podľa § 2 ods. 12 Tr. por., ako na to správne poukázal prokurátor v podanom odvolaní, s ktorého odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje. Súd prvého stupňa sa pri hodnotení dôkazov predovšetkým primárne nezameral na trestnoprávnu podstatu veci a

v tejto súvislosti nezobral do úvahy všetky skutočnosti a okolnosti prípadu a vykonané dôkazy hodnotil predovšetkým izolovane, jednotlivo a nedostatočne aj v ich súhrne. Nedôvodne precenil obhajobné tvrdenia obhajoby a podcenil argumenty a dôkazy podporujúce obžalobu. V dôsledku týchto pochybení je napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nezodpovedajúci stavu veci a zákonu a je predčasný. Vzhľadom na tieto zistenia krajskému súdu nezostalo nič iné, len napadnutý rozsudok zrušiť z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, keď súd prvého stupňa sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť súdu prvého stupňa.

Z hľadiska procesného odvolací súd postupoval podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por. a o odvolaní prokurátora konal a rozhodol na neverejnom zasadnutí, pretože napadnutý rozsudok trpel takými chybami, ktoré nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí.

Na úvod krajský súd stručne pripomína:

Objektom trestného činu podvodu je predovšetkým vlastnícke právo alebo práva súvisiace s držbou veci.

Objektívne stránka spočíva v konaní páchatel'a, ktorý na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí na cudzom majetku malú škodu.

Subjekt je všeobecný, páchatel'om môže byť ktorákoľvek trestne zodpovedá osoba.

Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

Majetkom sa rozumejú všetky majetkové hodnoty, ktoré tvoria nielen veci, ale i pohľadávky, iné práva, peniaze a oceniteľné hodnoty.

Cudzím majetkom sa rozumie majetok, ktorý nepatrí páchatel'ovi alebo nepatrí výlučne len jemu.

Škodou na cudzom majetku sa rozumie len ujma majetkovej povahy. Ide nielen o zmenšenie majetku, ale aj o úbytok hospodárskej hodnoty a ušlý zisk.

Obohatením sa rozumie neoprávnené rozmnoženie majetku páchatel'a alebo inej osoby či už rozšírením majetku alebo ušetrením nákladov, ktoré by ináč boli z majetku páchatel'a alebo inej osoby vynaložené. Ide tu o neoprávnené obohatenie. Obohatenie sa nemusí rovnať spôsobenej škode.

Seba alebo iného znamená, že pri podvode sa nemusí obohatiť výlučne páchatel', ale aj iné osoby. Zákonný znak „obohatenie iného“ je naplnený aj obohatením bližšie neurčenej osoby alebo skupiny osôb, ako aj právnickej osoby. Pri trestnom čine podvodu páchatel' tohto trestného činu, t.j. ten, kto uvedie do omylu alebo využije omyl, nemusí byť totožný s obohatenou osobou. Z alternatívnej dikcie „na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí“ vyplýva, že môže ísť o osobu rozdielnu od páchatel'a, rovnako tak osoba uvedená do omylu môže byť rozdielna od poškodeného.

Uvedenie do omylu je konanie, ktorým páchatel' predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci. Uvedenie do omylu môže byť spôsobené nielen konaním, ale aj opomenutím konania alebo aj konkludentným činom. Pri skutkovej podstate podvodu sa nevyžaduje, aby osoba, ktorá bola uvedená do omylu, bola totožná s poškodenou osobou.

Trestný čin podvodu je dokonaný obohatením sa páchatel'a alebo iného. Medzi omylom podvádzanej osoby a obohatením sa musí byť príčinná súvislosť.

Od podvodu treba odlišovať neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. V tomto prípade by trestanie trestom odňatia slobody bolo v rozpore s Ústavou SR. Pre naplnenie subjektívnej stránky trestného činu podvodu sa vyžaduje, aby bolo preukázané, že páchatel' v čase, keď zmluvný záväzok uzatváral, konal v úmysle, že záväzok v dohodnutej dobe nesplní alebo ho nebude môcť splniť a že veriteľa uvádza do omylu, aby sa obohatil na jeho škodu.

Zohľadniac zákonnú konštrukciu trestného činu podvodu v zmysle vyššie uvedeného, za aktuálnej dôkaznej situácie sa ani krajský súd totožne s odvolacími námietkami prokurátora nestotožňuje so záverom a argumentáciou súdu prvého stupňa, že skutok nie je trestným činom (konkrétne prečinom podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák.). Takýto záver súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a náležite nereflektuje na výsledky dokazovania. Dôkazy vykonané pred súdom prvého stupňa podporujú záver, že obžalovaný konal zistne, vedome klamal svojho dodávateľa pri objednávaní nového tovaru, ktorý je predmetom obžaloby, keď nepravdivo tvrdil, že väčšiu časť faktúr už uhradil a zvyšok uhradí do konca roka. Práve toto klamlivé tvrdenie obžalovaného ovplyvnilo jeho dodávateľa natoľko, že novoobjednaný tovar bol obžalovanému jeho pracovníčkou vydaný, dôverujúc tvrdeniam obžalovaného o vykonanej úhrade a prísľubu o dodatočnej zostávajúcej úhrade v krátkom čase. Obžalovaný by inak dodanie tovaru nedosiahol, a nakoľko si bol tohto faktu vedomý, klamal v tom, čo mohlo jeho dodávateľa ovplyvniť, teda v otázke úhrady väčšej časti splatných faktúr a splatenia zvyšku splatných faktúr v krátkom čase do konca roka. Z vykonaného dokazovania pritom nesporne vyplynulo, pokiaľ ide o v tom čase existujúcu sumu nezaplatených splatných faktúr, že obžalovaný väčšiu časť splatných faktúr neuhradil a spoločnosť obžalovaného nemala finančné prostriedky na úhradu splatných faktúr, ako to vyplynulo zo znaleckého posudku a obžalovaný si tejto skutočnosti musel byť dobre vedomý. Na dokreslenie situácie (podvodného úmyslu obžalovaného v čase získania tovaru od poškodeného) je pritom potrebné zohľadniť aj nezanedbateľnú skutočnosť, ktorá rovnako vyplynula z vykonaného dokazovania, že obžalovaný ani neskôr poškodenému neuhradil nezaplatené splatné faktúry (nesporne vo vysokej sume), poškodený mal problémy kontaktovať obžalovaného a u obžalovaného neboli zistené žiadne aktívne kroky smerujúce k úhrade splatných nezaplatených faktúr za dodaný tovar, resp. korektná komunikácia obžalovaného s poškodeným ohľadne splnenia existujúcich záväzkov. Uvedené vo svojom súhrne nesporne svedčí pre záver, že obžalovaný už v čase, keď od svojho dodávateľa zabezpečoval tovar, ktorý je predmetom skutku (t.j. v čase, keď uzatváral zmluvný záväzok) konal v úmysle, že záväzok v dohodnutej dobe nesplní, čím dodávateľa uvádzal do omylu, aby sa obohatil na jeho škodu.

V súvislosti s vyššie uvedeným krajský súd totožne s prokurátorom poukazuje na správanie poškodenej strany, ktorá v rámci obchodného vzťahu s obžalovaným konala obozretne a korektné. Obchodný vzťah medzi obžalovaným a poškodeným bol zo strany poškodenej spoločnosti založený na dôvere k obžalovanému ako k svojmu zákazníkovi. Obžalovaný však túto dôveru nielen využil, ba túto zneužil klamlivým tvrdením o vykonanej úhrade väčšiny splatných záväzkov a úhrade zvyšnej časti splatných záväzkov do konca roka, a tak dosiahol plnenie vo svoj prospech. Správanie sa obžalovaného po dodaní predmetného tovaru, ktorý je predmetom obžaloby, v decembri 2017, keď obžalovaný nezdvíhal telefóny od poškodenej spoločnosti a zrazu začal tvrdiť, že sú podvodníci, že s nimi už nebude obchodovať (ako to vyplýva z výpovede svedka R.) nasvedčujú tomu, že obchodný prípad vymedzený v podanej obžalobe bol zo strany obžalovaného dopredu premyslený ako posledná objednávka, že v spolupráci s poškodenou stranou už nebude pokračovať a jeho sľuby o úhrade skoršieho dlhu a ceny poslednej objednávky tovaru sú len lešť, cieľom ktorej bolo obohatiť sa na úkor poškodenej strany. Inak by totiž nemal problém vopred a korektným spôsobom, teda najneskôr pri poslednej objednávke tovaru, informovať poškodenú stranu o svojich výhradách k spolupráci s ňou, o zámere vzájomnú spoluprácu ukončiť a tiež poškodenú spoločnosť informovať o tom, že s úhradou jeho dlhu budú problémy, prípadne uviesť dôvody, pre ktoré splatný dlh nemôže, či nehodlá uhradiť. Ani následne, po poslednej objednávke tovaru, tu nebaďať snahu obžalovaného korektné ukončiť spoluprácu s poškodenou spoločnosťou, vrátane riešenia úhrady splatného dlhu voči tejto spoločnosti.

Ak súd prvého stupňa ospravedlňuje konanie obžalovaného tým, že poukazuje na vklady obžalovaného ako súkromnej osoby do spoločnosti a že tieto vklady ovplyvňujú úvahy o solventnosti spoločnosti ako takej, v tejto súvislosti je potrebné náležite zohľadniť závery znalca, podľa ktorých spoločnosť obžalovaného nemohla v roku 2017 plniť svoje záväzky z výkonu podnikateľskej činnosti, nakoľko z podnikateľskej činnosti dosiahla príjmy, ktoré by pokryli iba cca 1/5 hodnoty záväzkov spoločnosti. Nemožno prehliadnuť, že obchodným partnerom poškodenej strany bola právnická osoba a nie obžalovaný ako fyzická osoba. Jedná sa o dve odlišné subjektívne práva. Obžalovaný ako fyzická osoba nebol v zmluvnom vzťahu s poškodenou spoločnosťou, a preto aj akékoľvek zistenia o jeho solventnosti by nemohli pozitívne ovplyvniť úvahy súdu v jeho prospech. Ako fyzická osoba predsa mohla, ale nemusela podporovať hospodárku činnosť právnickej osoby - R. Marketing s.r.o. Ak by obžalovaný bol akokoľvek solventný, z vykonaného dokazovania je zrejma absencia snahy obžalovaného uhradiť poškodenému ním dodaný tovar, ktorý je predmetom obžaloby (a to prípadne aspoň časť tovaru, ktorý

si skutočne ponechal), vrátane absencie snahy úhrady ostatných nezaplatených splatných faktúr (za relevantnú snahu nemožno považovať opakovane nesplnené prísluby obžalovaného splniť si svoje poľžnosti voči poškodenej spoločnosti do určitého času).

Čiastočné plnenie obžalovaným vzniknuté zo skorších dodávok tovaru (na ktoré súd prvého stupňa poukázal na str. 15 rozsudku v treťom odseku), obžalovaný realizoval zjavne účelovo, pod tlakom okolností, v snahe dosiahnuť ďalšie dodanie tovaru. Veď poškodená spoločnosť práve uhradením skoršieho dlhu, jeho väčšej časti, podmieňovala ďalšiu spoluprácu, ďalšie dodávky tovaru. Správanie sa obžalovaného v tomto smere je preto logické a z jeho následných krokov, faktu, že objednal napokon najväčší rozsah dovedy objednaného tovaru a za tento následne nezaplatil, svedčí tomu, že už v čase objednania tovaru kalkuloval s tým, že spoluprácu s poškodenou stranou týmto spôsobom ukončí, bez vôle a reálnej pripravenosti vyrovnat' skoršie dlhy a zaplatiť za novú dodávku tovaru a zneužívajúc na tento svoj premyslený postup dôveru poškodenej strany, ktorá následne konala pod vplyvom jeho klamlivých príslubov. Tvrdenie súdu prvého stupňa o tom, že takéto čiastočné plnenie skôr splatných faktúr v prospech poškodenej strany nenasvedčuje podvodnému úmyslu obžalovaného, pri komplexnom hodnotení dôkazov, nemožno považovať za správne. V tejto súvislosti krajský súd osobitne poukazuje na to, že obžalovaným vykonaná úhrada nepredstavuje úhradu väčšiny splatných faktúr. I napriek uvedenému obžalovaný v súvislosti s dodávkou tovaru, ktorý je predmetom obžaloby, svojmu dodávateľovi nepravdivo tvrdil, že uhradil väčšinu splatných faktúr a takýmto spôsobom potom v konečnom dôsledku podvodne dosiahol dodanie ďalšieho, ním požadovaného tovaru.

Ak súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku poukazuje na skoršiu akceptovateľnosť omeškania obžalovaného so splatnosťou faktúr zo strany poškodenej spoločnosti, tento argument aj podľa názoru krajského súdu nie je pre trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného významným. Poškodená strana, vypočutí svedkovia totiž jasne vysvetlili vzniknutú situáciu. V tejto súvislosti je nutné mať na zreteli, že obžalovaný dodanie tovaru, ktoré je predmetom obžaloby, dosiahol na základe uvádzania nepravdivých skutočností svojmu dodávateľovi, že zaplatil väčšinu splatných faktúr a zvyšnú dlžnú sumu zaplatí v krátkom čase do konca roka. V konkrétnostiach tejto veci je pritom zrejším, že pracovník dodávateľa obžalovaného si nemohol narýchlo overiť pravdivosť tvrdenia obžalovaného o úhrade väčšiny splatných faktúr (čo bolo zo strany obžalovaného zrejme dopredu premyslené a využité na dosiahnutie dodania tovaru), keď obžalovaný súril s dodaním tovaru vzhľadom na blížiac sa vianočné sviatky. Takéto praktiky obžalovaného v rámci predchádzajúcej vzájomnej spolupráce obžalovaného s poškodenou spoločnosťou dovedy zistené neboli, a preto nemožno skoršie omeškania obžalovaného s plnením využiť na zhojenie podvodného konania, pre ktoré bola na obžalovaného podaná obžaloba.

V kontexte vykonaných dôkazov súd prvého stupňa zjavne nekriticky uveril tvrdeniu obžalovaného, že svoju spoločnosť považoval za poškodenú tým, že dodávateľ - poškodená strana mu mala oneskorene dodať ním objednaný tovar. V tejto súvislosti je potrebné vziať na vedomie časové súvislosti objednávania tovaru obžalovaným a fakt, že tento tovar mu bol na základe jeho intervencie vydaný poškodenou spoločnosťou prednostne a osobne, podľa jeho vlastných predstáv. Obžalovaný ako nie začínajúci podnikateľ si predsa musel byť plne vedomý svojich možností a schopností tovar následne dodať svojim zákazníkom v rámci predvianočných predajov, a preto tvrdenie obžalovaného v tomto smere o jeho údajnom poškodení je neakceptovateľné, osobitne za situácie podvodného vylákania dodávky predmetného tovaru.

Vrátenie časti predmetného tovaru obžalovaným poškodenej spoločnosti začiatkom roka 2018 môže mať vplyv iba na výšku súdom akceptovateľného nároku poškodenej strany na náhradu škody, nie však na kvalifikačný znak „škoda“ pri trestnom čine podvodu. Tovar, ktorý je predmetom obžaloby a v tam uvedenej sume bol obžalovaným získaný podvodne (klamlivým prezentovaním úhrady väčšiny splatných faktúr a príslubom skoršej úhrady zvyšných splatných faktúr do konca roka 2017), a teda neskoršia snaha obžalovaného zbaviť sa časti takto získaného tovaru, ktorý bol z jeho strany potom neskôr vyhodnotený ako nepotrebný (ale podvodne objednaný), nemôže ospravedlniť a zmierniť jeho skoršie trestnoprávne konanie.

Tvrdenie súdu prvého stupňa o istej účelovosti uplatňovania pohľadávky poškodenou stranou v trestnom konaní, bez toho, aby túto pohľadávku uplatňovala v civilnom konaní, aj krajský súd považuje za diskriminačné, pretože poškodenému v oznámení protiprávneho konania orgánom činným v trestnom konaní nič nebránilo, právny poriadok Slovenskej republiky to nevyklučuje, naopak štát sám má snahu

eliminovať protiprávne správanie sa jednotlivcov a trestná politika štátu tomu aj zodpovedá (osobitne s poukazom na zásady vymedzené v § 2 Trestného poriadku a to najmä odsek 5 a 6).

V súvislosti s úvahami súdu prvého stupňa o aplikácii princípu ultima ratio, zohľadniac ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák., krajský súd v danej veci nevzhliadol dôvody na takýto postup (osobitne s prihliadnutím na výšku spôsobenej škody, úmyselné zavinenie, zisťný úmysel spáchania skutku).

Z vyššie uvedených dôvodov, za aktuálnej dôkaznej situácie, potom aj krajský súd totožne s odvolaním prokurátora dospel k záveru o nedôvodnosti oslobodzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa a napadnutý rozsudok postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a za splnenia zákonných podmienok podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd dáva okresnému súdu do pozornosti ustanovenie § 327 ods. 1 Tr. por. podľa ktorého súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.